

GENT DEL MASNOU

Butlletí Gent del Masnou 3a època núm. 320, maig del 2014

A. T. V. — 993 - MASNOU, Camino Real

EL CEL

BIJUTERIA - OBJECTES DE
REGAL- DECORACIÓ
ROBA I COMPLEMENTS

Sant Miquel, 24 el Masnou
93 125 17 33

Pere Alabau

Obres i Reformes
Instal·lacions i reparacions
Aigua, llum, gas.
Especialitat en cuines i
cambres de bany

629 773 331

pere-alabau@hotmail.com
www.perealabaureformes.com

TALLERS MASNOU

Genís Oliveras MULTIMARCA

Recollida a domicili i substitució de cotxe gratuït · Manteniment de motocicletes i vehicles clàssics. ITV 100%

Àngel Guimerà, 14, el Masnou (Ocata) Tel. Fax 93 540 31 57 · genis.oliveras@gmail.com

LLAR D'INFANTS

El Petit Vailet

Si ho voleu, el vostre fill pot aprendre música a la nostra escola

OBRIM MATRÍCULA PER AL CURS

2014-2015

A partir de 4 mesos

Ens complau dirigir-nos a vosaltres per informar-vos que posem la nostra escola infantil a la vostra disposició i perquè us volem fer saber que el nostre desig és ajudar a cuidar i educar els vostres fills.

Ventura i Gassol, 29, el Masnou

www.vailets.com · 93 555 57 11

L'aula de música
"Clau de sol"
és al Masnou.

A l'escola
Petit Vailet

Info. 637 73 62 03

Equip de Redacció:

Joan Camps - Joan Casals - Joan Muray - Esteve Pujol

Portada: Maig

El Masnou de principis del segle xx

Correcció: Esteve Pujol i Pons

Publicitat: 93 555 80 06

Imprimeix: Jobagraf

Tiratge: 3.500 exemplars

Paper ecològic de 90 g

Edita: Gent del Masnou
Dipòsit legal B. 29.758-87

GENT DEL MASNOU

Dr. Agell, 9
08320 El Masnou
93 126 82 20
gentmas@suport.org
www.gentdelmasnou.cat

L'entitat **Gent del Masnou** no es fa responsable, necessàriament, del contingut dels articles signats pels seus col·laboradors.
El repartiment d'aquest butlletí als socis es fa amb el suport de l'**Ajuntament de la Vila**.

FES-TE SOCI DE GENT DEL MASNOU

Dr. Agell, 9 - 93 126 82 20

gentmas@suport.org

www.gentdelmasnou.cat

LA Coral Xabec

DEMANA CANTAIRE

Totom qui hi estigui interessat hi serà ben rebut. Ens calen veus tant de dones (sopranos i contralts) com d'homes (tenors i baixos). Animeu-vos-hi i veniu a provar la veu qualsevol dimarts abans de començar l'assaig, o sigui, una mica abans de dos quarts de deu del vespre.

Qui canta, els seus mals espanta!

QUOTES DE SOCI Durant el mes de maig procedirem al cobrament de la quota de soci de *Gent del Masnou* d'enguany. En el cas que algun soci hagi modificat el compte de domiciliació bancària, agrairem que ens ho faci saber amb urgència per tal d'evitar despeses de gestió.
Moltes gràcies.

Editorial

HAN PASSAT VINT-I-CINC ANYS

El diumenge 26 de febrer passat es van complir vint-i-cinc anys de la inauguració del nostre local social. Va ser el 26 de febrer de 1989 que vam obrir les portes de bat a bat en un acte multitudinari, alegre i esperançat de la seu que, d'ençà d'aleshores, ens acull i aixopluga.

En ocasió d'aquella efemèrides deïem: *...aquestes noves instal·lacions ens han de permetre dur a terme tots aquells projectes que havien quedat arraconats, esperant una millor ocasió. Ara ja no s'hi valen excuses, ara ja tenim local, ja disposem d'una llar on trobar-nos i on promoure tota mena d'activitats. Si els darrers mesos han estat una lluita constant per assolir aquesta llar, ara és el moment de prendre alè i, amb força, endegar una nova etapa per donar vida a aquestes parets que ens acullen. Gent del Masnou és oberta a donar suport a totes aquelles iniciatives que, marcades per un net esperit de servir el poble, s'hi vulguin realitzar. Se'n pot fer molta de feina; però ull viu!, la feina no es fa sola, al darrere d'una activitat sempre hi ha unes persones que hi esmercen temps i coratge i, sovint, aquest temps, l'han de robar de les seves famílies o del seu lleure. Farem moltes activitats en la mesura que siguem capaços d'oferir aquest generós esforç a canvi de res, només per civisme i perquè estimem el poble...*

Han passat 25 anys i tot el que aleshores deïem segueix vigent. Res no es fa sense unes persones que s'hi involucrin voluntàriament i siguin capaces de sacrificar part del seu temps per esperit de servei i per amor al poble, sense esperar-ne res a canvi.

Aquest espai editorial no seria suficient per enumerar el munt d'activitats que durant aquests 25 anys hem desenvolupat en aquest espai social, començant per les exposicions de la sala d'art, que, amb el tret de sortida de la memorable exposició de l'artista masnoví Eduard Domènech i Farré, iniciaren una corrua de mostres i exposicions de tot tipus, seguint amb la polivalent sala d'actes, que ha acollit i acull representacions teatrals, recitals poètics, concerts musicals, conferències, projeccions, taules rodones, debats, els assaigs de la Coral Xabec, cursos i tallers de teatre, ball, swing, ioga, dòmino, etc. etc.

Després d'aquests 25 anys segueix viva la flama, que donà embranzida a l'obertura de la nostra seu social al carrer del Doctor Josep Agell núm. 9, lloc on ens trobareu i sereu molt ben rebuts tots aquells qui us hi vulgueu afegir.

PACTE NACIONAL PEL DRET A DECIDIR

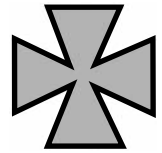
En la passada assemblea general de socis del 6 d'abril, a proposta de la Junta Directiva, s'aprovà per unanimitat l'adhesió de Gent del Masnou al **Pacte Nacional pel Dret a Decidir**, bo i considerant que la nostra associació havia de fer costat a les més de 1.600 entitats i associacions de tota mena que ja s'hi han adherit fins ara i perquè considerem irrenunciable el dret fonamental de poder expressar lliurement i democràticament, a les urnes, la voluntat d'un poble.

El President

Sumari

EDITORIAL.....	3
BÚSTIA OBERTA.....	5
LA PUNTA DE LA LLENGUA (54) Esteve Pujol.....	5
IN MEMÒRIAM <i>Marià Manent i Segimon</i> Joan Muray.....	6
LA FLAMA DEL CANIGÓ 2014.....	7
ALS LLIMBS Joan Maresma Duran.....	8
OH! ISRAEL (II) Joan Camps.....	9
EL TROBADOR CATALÀ Josep Condeminas.....	10
A CONTRACOR Ramon Serra.....	11
HISTÒRIES DE LA VILA Joan Muray.....	12
LES NOSTRES FAMÍLIES AVUI Aleix Ripol Millet.....	14
GAIREBÉ TOT AIXÒ ÉS VERITAT Carles Maristany.....	16
DITES I PERSONATGES POPULARS (12) Albert Vidal.....	16
PARLEM DE LLIBRES Pere Martí.....	17
EL GRUP DE RAUXA FA BON TEATRE Esteve Pujol.....	18
CRÒNICA DE LA VISITA AL GRAN TEATRE DEL LICEU.....	19
PRECRÒNICA Joan Muray.....	20
40 ANYS RERE LA CÀMERA Jordi Godàs.....	21
LA CUINA DE L'ANTONIA <i>El cullerot</i>	22
GENT DEL MASNOU INFORMA.....	23
ARRAN DE SÒL Pledebuit.....	23

24 hores al seu servei FARMÀCIA DE GUÀRDIA

La farmàcia de guàrdia serà oberta 24 hores
seguides, de les 9.30 del matí a les 9.30 de l'endemà.

-- Maig 2014 --

1	dijous	Ocata	<small>1de Maig</small>
2	divendres	Riera	
3	dissabte	Fàbregas	
4	diumenge	Fàbregas	
5	dilluns	Dominguez	
6	dimarts	Aymar	
7	dimecres	Ocata	
8	dijous	Viayna C	
9	divendres	Fàbregas	
10	dissabte	Riera	
11	diumenge	Riera	
12	dilluns	Aymar	
13	dimarts	Ocata	
14	dimecres	Riera	
15	dijous	Fàbregas	
16	divendres	Viayna C	
17	dissabte	Dominguez	
18	diumenge	Dominguez	
19	dilluns	Ocata	
20	dimarts	Riera	
21	dimecres	Fàbregas	
22	dijous	Viayna C	
23	divendres	Dominguez	
24	dissabte	Aymar	
25	diumenge	Aymar	
26	dilluns	Riera	
27	dimarts	Fàbregas	
28	dimecres	Viayna C	

29	dijous	Dominguez
30	divendres	Aymar
31	dissabte	Ocata

-- Juny 2014 --

1	diumenge	Ocata	
2	dilluns	Viayna C	
3	dimarts	Dominguez	
4	dimecres	Aymar	
5	dijous	Ocata	
6	divendres	Riera	
7	dissabte	Fàbregas	
8	diumenge	Fàbregas	
9	dilluns	Fàbregas	<small>2a.Pasqua Festa local</small>
10	dimarts	Dominguez	
11	dimecres	Riera	
12	dijous	Aymar	
13	divendres	Ocata	
14	dissabte	Viayna C	
15	diumenge	Viayna C	
16	dilluns	Fàbregas	
17	dimarts	Ocata	
18	dimecres	Riera	

Nous horaris de les farmàcies del Masnou

	De dilluns a divendres	Dissabte
Aymar (Maricel) Almeria, 14 · 93 555 03 81	9.30 - 14 i 16.30 - 21	9.30 - 14
Domínguez (Est. Masnou) Enamorats, 2 · 93 555 59 36	8 - 20.30	9 - 13.30
Fàbregas Navarra, 68 · 93 555 19 79	9 - 13 i 16.30 - 20	9.30 - 13
Ocata JFKennedy, 5 · 93 555 33 08	9 - 20.30	9 - 14
Riera (Club nàutic) J.Llimona, 22 · 93 555 08 55	9 - 20.30	9 - 20.30
Viayna C Prat de la Riba, 23 · 93 555 04 03	9 - 14 i 16.30 - 20.30	9 - 14

h o b e r i a

Les cartes de la Bústia Oberta **cal** que portin: nom, cognoms, adreça, núm. del DNI i signatura de l'autor i **es publicaran** amb el **nom i cognoms** de l'autor o **inicials**. **En cap cas** no es publicaran cartes amb pseudònim. L'extensió **no excedirà de 1.500 caràcters, espais inclosos**; en cas contrari, la Redacció podrà abreujar-les o rebutjar-ne la publicació. Gent del Masnou **no es fa responsable** del contingut de les cartes. Seleccionarà les que siguin d'interès general i no mandrindrà correspondència amb els seus autors.

LOCAL GARATGE

En el carrer Santiago Rusiñol, núm. 8, hi ha un local-garatge que es fa servir, des de quasi tres anys ençà, de mesquita. Hem tingut reunions amb l'Ajuntament del Masnou perquè entenem que no és lloc adient de posar-hi una activitat de culte, en un carrer en què la vorera és d'un metre, impossible d'albergar les persones que entren i surten d'aquest local i que no disposa d'uns mínims de seguretat de cap tipus. També hem parlat amb els partits de l'oposició a qui hem explicat la inseguretat i

insalubritat del local.

No tenen cap mena de llicència d'activitats, però l'equip de govern no el vol tancar, tot i que des del setembre de 2012 ho pot fer, una vegada finalitzat l'expedient de tancament, perquè diu que no pot deixar al carrer seixanta persones, com si hi visquessin. Els altres grups polítics del consistori no volen aprovar la modificació puntual del pla general per delimitar els llocs del Masnou on es pot fer culte. Per tant, per uns i pels altres el tema continua igual. Però ara no solament continua la inseguretat i la insalu-

britat del local, sinó que ara s'amplia al carrer. Les mares que usen amb els seus fills els jardins del Mil·lenari, que hi ha davant del local, van demanar que s'hi posés una font per si els nens tenien set; doncs bé, ara serveix de lavabo per a algunes persones que usen aquest local. En aquesta font no solament es renten la cara sinó també les dents, el nas i els peus, ja que, pel que sembla, han d'entrar al local nets.

Aquests jardins també els fan servir de vàter, ja he vist dues persones, una abans d'entrar i la segona en sortir d'aquest local, que orinen dintre el recinte on juguen els nens en aquests jardins. I no perquè les vigili, sinó que va ser d'una forma casual i, si ha passat més vegades, no ho sé. Si això passa a fora, com deu estar dintre el local.

Si jo o algú que llegeix aquest article obrís qualse-

vol tipus d'activitat sense tenir el permís corresponent de l'Ajuntament, de ben segur que ens el tancarien d'immediat, però es veu que nosaltres no tenim privilegis. Per què? Les lleis han de ser per a tothom iguals, o no?

En aquest local, a part de resar-hi sis vegades al dia, també hi fan menjar i no en un fogonet petit, sinó en grans fogons usant bombones de butà per cuinar. Un local on tot el terra hi ha catifes i on hi ha cortines que van del sostre al terra, és un perill per la facilitat que s'hi calí foc. Ja cal que la propietària d'aquest local tingui una bona assegurança per a incendis i de responsabilitat civil, perquè, si passa alguna cosa, en serà responsable subsidiària.

Francesc Fàbregas C.
i altres veïns del carrer

La punta de la llengua (54) *Esteve Pujol i Pons*

Completant el tema dels dos butlletins anteriors, un bon amic m'ha recordat que també cal sensibilitzar la T final de **VINT**, i li dono tota la raó. Cal fer l'esforç de pronunciar *vint homes* (vinthomes), *vint ocasions* (vintocasions), *vint euros* (vinteuros)...

I ara anem al punt d'aquest mes: de tant en tant, i quan volem parlar massa bé –insisteixo en el massa– fem servir paraules que ens semblen genuïnament catalanes i... no ho són pas. Mirem-ne algunes:

*Envelop: el mot correcte és **sobre**. P.ex., *Poso la carta dins el sobre*.

*Frapar, frapant...: els mots correctes són **impressionar**, impressionant, colpidor..., afectar, commoure, colpir, picar, colpejar. P.ex., *Aquell discurs em va impressionar molt*.

*Guixeta: el mot correcte en català és **taquilla**. P.ex., *Vam comprar l'entrada a la taquilla de Ca n'Humet*.

Centre *metge, informe *metge, visita *metge: el mot correcte és **mèdic-mèdica** (com a adjectiu). P.ex., *Vaig al centre mèdic; has rebut l'informe mèdic; avui no hi ha*

visita mèdica; és una característica de la classe mèdica.

*Recolzar (en el sentit de donar suport): l'expressió correcta és precisament **donar suport**. P.ex., *El consell va donar suport a la proposta del president*.

*Soletat: el mot correcte és **soledat**, també **solitud**. P.ex., *Aquella soledat feia feredat de debò*.

*Trofeig: el mot correcte és **trofeu**. P.ex., *Va guanyar un trofeu als jocs olímpics*.

.....

També per un fals afany de puritanisme, de vegades refusen paraules ben correctes perquè ens sembla que no ho són. En dic unes quantes, i entre parèntesis hi poso un possible sinònim: **afició**, **aficionat** (i afecció, afecionat), **arena**, (i sorra), **atal** (i drecera), **caldo** (i brou), **capritx** (i caprici), **cuidar** (i tenir cura), **desenrotllar** (i desenvolupar), **distint** (i diferent), **donar la lata** (i donar la llauna), **ser** (i ésser), **fatxada** (i façana), **firmar** (i signar), **glotó** (i golafre), **gord** (i gras), **investigar** (i esbrinar), **pròxim** (i proper), **quartos** (i diners), **rama** (i branca), **rabosa** (i guineu i guilla), **rotllo** (i rotlle), **somiar** (i somniar), **varíça** (i variu).

In memoriam

Joan Muray

ALBERT MANENT I SEGIMON

(Premià de Dalt 1930 – Barcelona 2014)

Poeta, historiador, crític literari,
activista cultural...

És força difícil de fer un *in memoriam* quan es tracta d'una persona amb la qual has mantingut una excel·lent relació, i més tractant-se d'un home de la qualitat de Manent, que, a més de savi, tenia i ha tingut fins al darrer alè un neguit per saber més i per connectar amb amics i coneguts, per seguir amb la seva tasca de divulgació de la nostra cultura, sempre al servei del país.

Per tant, permeteu-me que, a més d'un recull sumari de la seva obra, de les seves col·laboracions, dels seus serveis i dels honors rebuts, que foren molts i segurament encara me'n descuidaré algun, també faci un esbós de la meva relació personal, que fou per a mi molt enriquidora, i de la qual sortí un munt d'activitats que ell sempre em va encoratjar a dur a terme.

Ens coneguèrem personalment a començament dels anys noranta, arran dels treballs que es feren per al *Diccionari dels Catalans d'Amèrica*, una obra ingent feta per al cinquè centenari del descobriment. Fou al Palau de la Generalitat on tenia el despatx. M'encomanà la recerca de masnovins que haguessin deixat petjada allà i, el que en un principi semblava que només donaria per a uns quants personatges, va acabar sent de trenta-dos, que, ajuntant-hi els que altres descobriren en arxius d'aquelles terres, va donar un total de cinquanta, que després vaig passar a un llibre.

D'aleshores ençà, i aprofitant les seves estades a la casa pairal de Premià de Dalt, férem sortides per la serralada

Albert Manent, Joan Muray i el president de Gent del Masnou Joan Casals en una conferència a l'associació. Fotografia d'arxiu

maresmenca: fonts, dòlmens, ermites, etc., on fèiem parada i una bona xerrada, un intercanvi d'idees, que sempre eren profitoses. Altres sortides, més de treball, foren les que faríem per recollir, de pagesos i pescadors, noms de núvols, boires i vents..., recurrent pobles i viles del Maresme i de tots dos Vallès. Ell acabaria fent pràcticament tot Catalunya.

Quan, ja més gran i amb problemes de salut, no les poguérem fer, ell seguia rebent visites d'amics, coneguts i altres persones amb qui, per una part o una altra, interessava una connexió. Era una persona inquieta, que sempre barrinava quina en podria fer pel país i especialment per salvar-ne la memòria històrica.

També era modest, ja que d'alguna de les seves fites, dels premis i honors rebuts, me n'he assabentat per la premsa ara. Ens ha deixat més de cinc-cents llibres i mil quatre-cents articles. Va obtenir els premis següents: Mestre en Gai Saber; premis Serra d'Or, Josep Pla, Raimon Llull i Ramon Trias Fargas; Medalla al Mèrit Cultural de Barcelona i darrerament Premi d'Honor de les Lletres Catalanes.

Com molts dels personatges singulars

que ha donat el nostre país, ha deixat un munt de pensaments, frases que mostren la seva gran vàlua, una d'elles deia *...he buscat sempre els buits del que no ha investigat ningú per no perdre la memòria històrica*. I referint-se a la cultura catalana –era dels optimistes– deia que *...està millor que mai*, gràcies a la *immersió lingüística: mai havíem tingut tants novel·listes, poetes i estudiosos per metre quadrat, ni s'havien publicat 12.000 títols l'any*. Un dels seus afanys fou *...la recuperació d'un arxiu, la reivindicació del savi d'un poble, un assaig biogràfic sobre algun personatge amb qui va compartir cuites...*

Com ja he dit, fou fins al seu darrer alè que va estar actiu, ja que pocs dies abans del seu decés, m'havia trucat per quedar: li havia de portar el meu darrer llibre i volia parlar-me d'un nou treball (per a mi) sobre la correspondència entre Cambó i Ballester, molt interessant perquè descobria una faceta inèdita de connexió entre la política i el periodisme satíric que practicaven ambdós personatges.

Amic Manent, espero que al vostre nou destí gíeu també els passos de la nostra Pàtria.

escola de música
Emma Calvo
T'agrada cantar? T'agrada el gospel?
C./Parlament de Catalunya.28, el Masnou · 93 540 86 96 · 630 16 33 26

Serem a la Fira de Sant Ponç a Teià els dies 17 i 18 de maig.
Adriana
TERRA, FOC, METALL
93 555 76 40

Flama del Canigó i Nit de Sant Joan 2014

Al 1955 Francesc Pujades, d'Arlés de Tec (Vallespir), entusiasta del Canigó i inspirat pel poema de Verdaguer, tingué la iniciativa d'encendre els Focs de Sant Joan al cim d'aquesta muntanya i des d'allà repartir la flama per les contrades catalanes. S'iniciava així la renovació d'aquesta mil·lenària tradició i altre cop les fogueres prenen un sentit col·lectiu.

Cada població n'organitza la rebuda, durant la qual s'encenen les diferents fogueres i es llegeix el manifest que reafirma la pertinença a una mateixa nació. Es reparteix pel pobles mitjançant una llarga cadena de relleus, que van distribuint-la amb tots els mitjans possibles: a peu, corrent, bicicleta, cotxe... La mateixa societat civil contribueix a escampar aquest foc, símbol d'unitat.

Ja fa anys que la flama arri-

ba al Masnou, i volem continuar impulsant la Festa de Sant Joan per arrelar-la al nostre municipi i fer-ne un referent. És per aquest motiu que enguany tornarem a baixar la flama des del cim del Canigó al Masnou. Esperem que la Vila torni a rebre-la com es mereix.

L'Ajuntament del Masnou,

La Flama del Canigó, Colla de Diables, Al Masnou decidim 2014 ANC Colla gegantera i bastonera del Masnou i Omnium Cultural, organitzen la baixada de la Flama, així com la cercavilla, el Foc i la Revetlla, que, com l'any passat, es faran al solar de l'antiga caserna de la Guàrdia Civil. Us animem a participar-hi.

cultura@elmasnou.cat
Ajuntament-Cultura (Gabi)

reculls@hotmail.com
Flama del Canigó. Al Masnou decidim2013 ANC.

ll.valls@yahoo.es
Reserva de taules i info.

A la festa hi haurà servei de taules i cadires, cedides per l'Ajuntament, també música en viu pel grup Lapsus i servei de bar. Us hi esperem

*Lo que un segle bastí, l'altre ho aterra;
mes resta sempre el monument de Déu;
i la tempesta, el torb, l'odi i la guerra
el Canigó no tiraran a terra,
no esbrancaran l'altívol Pirineu.*

Mossèn Cinto Verdaguer

*...Tenim a penes el que tenim i prou: l'espai d'història
concreta que ens pertoca i un minúscul territori per
viure-la. Posem-nos dempeus altra vegada i que se
sentí la veu de tots solemnement i clara, cridem qui
som i que tothom ho escolti. I, en acabat, que
cadascú es vesteixi com bonament li plagui, i via fora,
que tot està per fer i tot és possible.*

Miquel Martí i Pol

Per Sant Joan,
amb la flama del Canigó,
posa l'estelada o
senyera al balcó

I RECORDA-HO... NO LA DESPENGIS

assemblea.cat

**Al Masnou
Decidim!**
2 0 1 4

Als llimbs

Joan Maresma Duran

Ja no sé quines van ser les últimes paraules de qui estava al control del vol *MH370* de *Malaysia Airlines* abans que adquirís una existència virtual. Potser van ser *tot en ordre, bona nit*, però hi ha diferents versions a mesura que el temps ha anat passant.

En aquell inici de matinada del dissabte dia 8 de març –ja fa més d'un mes i sembla ser que la caixa negra és al fons de l'Oceà Índic; però no hi ha restes de l'avió i molt menys dels passatgers– el *Boeing 777-200ER* va atènyer la velocitat de creuer i es dirigia de la capital malaia, Kuala Lumpur, cap a Pequín amb 239 persones a bord.

Passats ja més de 40 dies –escric aquestes ratlles després de la Setmana Santa– l'absència de qualsevol rastre de l'avió desaparegut sona particularment incomprensible en aquesta era d'hiperconnectivitat i superabundància d'informació.

Ens hem acostumat a voler saber, a escoltar i a tenir alguna fotografia en temps real. Existeixen aplicatius per saber l'exacta localització del vol d'algú a qui esperem, aprenem a rastrejar el nostre mòbil perdut o robat i sabem que som vigilats, monitorats i comercialment perfilats sigui per la *National Security Agency*, per satèl·lits o per navegar per la *Xarxa*. I creiem que, si ens desviem del camí, el *GPS* ens donarà la solució. És ben difícil, per tant, concebre l'existència de punts cecs en el planeta. Però hi són. Sembla ser que estan loca-

litzats en determinades rutes aèries sobre el nivell del mar, lluny de l'abast dels radars. I en aquests punts cecs la localització de l'avió depèn d'un aparell anomenat *transponder*, instal·lat al costat del seient del comandant. Quan aquest cordó umbilical s'avaria o és intencionalment desactivat –aquesta és la sospita en el cas del *MH370*– l'aeronau és la senyora del seu destí. Això és el que he llegit per *Internet*. Imagino que és cert.

Tot i que els recursos per trobar qualsevol resta són colossals i que ja hi ha un submarí que rastreja el fons de l'Índic, l'única informació fiable és que el vol *MH370* va desaparèixer dels radars...

Autoritats i especialistes han presentat durant aquest mes i mig tantes versions, hipòtesis, probabilitats, pistes, teories, anàlisis i suposicions que els familiars es podien haver estalviat tota aquesta allau de –més aviat– desinformació.

Incomprensible que en aquests temps de comunicació instantània, quan bona

part de les dades de tothom és en un núvol, els investigadors dels accidents aeris necessitin trobar i analitzar un objecte físic instal·lat en un avió.

Segons el *Wall Street Journal*, dels gairebé 20.000 avions comercials en circulació, un centenar ja disposa d'aquesta tecnologia capaç de fer més curta l'agonia de l'espera. La indústria aero-

nàutica atribueix a l'alt cost de l'equip i a les imprescindibles connexions per satèl·lit la seva baixa implantació.

Potser sigui el moment de començar a sumar tot el que costa l'operació de recerca del *MH370* i sumar-hi el que va costar el rescat del vol 447 d'*Air France* que anava de Rio de Janeiro a París i que va caure el 31 de maig de 2009 sobre l'*Atlàntic*...

No obstant, els costos amb el dolor deshumà i evitable dels familiars no consten en cap càlcul. El d'un fill no suma amb el de cap altre pare ni és divisible pel d'un amic. Cada dolor és un, absolut i solitari. Mereixeria molt més respecte.

P.D. La mare en fa 81 el dia 17. Moltes felicitats.

OH! ISRAEL - II

Joan Camps i Ortiz

Més que interessar-me el paisatge, els monuments i la museística turística, a mi se'm dóna per esbrinar el comportament humà, cosa gens fàcil donat l'entorn social global que la instantaneïtat de les xarxes virtuals ens posen a l'abast. Una addicció que ha condicionat la meua percepció d'Israel, però també és un bon exercici per comprendre les emocions i sentiments dels altres. Mantinc la convicció que només l'empatia universal pot esmenar la màxima atribuïda a Jesús *Qui no està amb mi m'està en contra*, usada per Lenin (1920) *Elegir el meu bàndol o l'altre*, i en boca Bush, també fill del seu pare, en la variant que tan bé ens traduiria el seu amic Aznar en la intimitat *O ets amb nosaltres o ets amb els terroristes*.

El segon dia al matí els argentins no hi eren per visitar el Museu d'Israel. Quan van aparèixer es queixaven acaloradament per l'hora més tard que els havien convocat; però l'Alex, el nostre guia, va conformar-los hàbilment amb una atenció personalitzada que els va compensar de l'hora d'itinerari que s'havien perdut. La Neus, igual que les mexicanes, la Sucy i la seva mare, estaven dolgudes perquè la seva agència havia suspès pel mal temps la visita al Mar Mort i la pujada a la fortificació de Massada que tenien programades per al dia abans.

Ja cap al vespre, vam poder descansar d'una jornada trepidant havent anat des de l'Hort de Getsemaní al museu de l'Holocaust, la Basílica de l'Agonia, les esglésies de Sant Joan Baptista i de la Visitació. Una d'aquestes me la vaig saltar i em vaig quedar sol meditant en el minibus. En el meu entendre, el cris-

tianisme ha generat una mística de deliris de grandesa faraònica escampant temples i catedrals de culte mercantilista que especula amb la Bíblia fent proselitisme i negoci abusiu amb la bona fe dels creients i la curiositat consumista. Si Jesús hagués estat present a la nostra excursió, de ben segur que ens hauria fet fora del temple dient *No feu de la casa del meu pare un mercat*; i si ens hagués considerat els seus apòstols hauria reafirmat *Destruïu el temple...!*

El dissabte tothom va ser puntual a la recollida. Donada la diversitat i particular motivació de cadascú per viatjar a Israel, el grup havia quallat sensiblement polaritzat entre el dolç i l'àcid. Enmig dels trets comuns també hi havia vessants diferenciades: en Víctor, el ministre de l'església pentecostal de Texas, portava la missió de filmar *in situ* els llocs sants, la qual cosa donava un valor d'interès afegit ja que alhora que filmava també gravava la predicació de cada lloc amb admirable eloqüència. En canvi jo feia un lustre que volia visitar Israel i en complir 77 anys a l'abril vaig decidir-ho quasi in extremis pensant que si no ho feia ara ja no hi seria a temps. L'Antonio i la Terezinaa, més aviat tímids potser perquè el portuguès no els permetia entendre prou bé i expressar-se en castellà, a mi em van semblar una parella prop de jubilar-se que celebraven una segona lluna de mel; i, en un rang similar, la parella argentina molt més jove, eren companys recents i vivien en una mena de viatge de noces, en part per refer-se dels danys col·laterals dels seus divorcis respectius.

Per explicar millor el que anomeno

polarització del grup relataré el dinar del dia anterior entaulats tot just sortint de l'església de la Visitació, on en Víctor, en la seva pràctica pastoral, no va poder estar-se de pontificar el miracle dels pans i els peixos que s'atribueix a Jesús i jo no vaig poder evitar d'argumentar-li la feble autenticitat dels miracles, els quals puc admetre com a metàfora, però materialitzar-los com un fet històric em sembla una burla a la intel·ligència o, si més no, una manipulació cínica i fraudulenta. *Entenc la teva posició* –vaig dir-li; remarcant– *és que tu, Víctor, ets part interessada i en vius d'això!* En aquest punt la Marisa va donar-me un cop al colze moderant-me enèrgicament: *Va, Joan! Hauries de deixar que tothom cregui en què vulgui creure*. En la resta del dinar el silenci de tots em va permetre intuir com la tesi i l'antítesi fermentaven en el pensament de cadascú.

A l'arribada als respectius hotels ens vam anar acomiadant il·lusionats en l'endemà, dissabte, per retrobar-nos i visitar la ciutat antiga de Jerusalem i Betlem. En aquella hora l'hotel només estava atès per personal no jueu. La prohibició de laborar durant el Sabbath havia atret una notable clientela local per acomplir la tradició amb l'exquisida cuina del bufet supervisat pel Rabí de torn. Als ascensors del vestíbul hi havia cua, atès que només n'havien programat un per fer parada a cada pis sense haver de prémer els botons i així obeir la rígida interpretació del quart manament de la Llei de Déu jueva.

EL TROBADOR CATALÀ

Josep Condeminas

Tot i que des de petit he estat aficionat a la literatura d'una manera diguem-ne... natural, mai no ho he estat de la poesia. Llevat d'algunes excepcions, haig de reconèixer que em deixa força indiferent. Potser perquè la meua sensibilitat no ha estat educada per saber apreciar-la i gaudir-ne, ja que no recordo res referent a ella en els llibres d'estudis elementals en els anys més durs de la dictadura en la qual l'ensenyança era totalment imposada

pel règim franquista i sols feien referència al *Dos de Mayo* i poca cosa més, sempre i quan tinguessin un transfons d'exaltació a *los valores nacionales*. Aquesta manca, també la podríem atribuir a l'ensenyança del català, totalment prohibida en aquells anys, i que gairebé ens ha esterilitzat de la nostra llengua a moltes generacions. A casa, tots els llibres eren en castellà, però el pare conservava com un tresor el llibre d'un badaloní de pro, el senyor Antoni

Bori i Fontestà, nascut el 1862 i mort al 1912. Exercí el professorat a les escoles d'infants; i entre els llibres que va publicar en matèria d'ensenyament, va escriure composicions poètiques que foren premiades en els Jocs Florals de Barcelona i altres certàmens literaris d'arreu de Catalunya. El seu llibre cabdal, però, fou *El Trobador Català*, amb un total de cent cinquanta-vuit poesies, així com escrits en prosa com *La bóta de Sant Fariol*, de popular memòria. Poesies que m'atreveixo a dir que s'han transmès de pares a fills. D'aquest llibre, el pare en sabia de memòria poemes com *El camí de l'hospital*, *Montserrat* i d'altres. Li agradava recitar *L'escut de Catalunya* i que comença dient: *En la que Sant Jordi empunya bandera de color blanc hi ha l'escut de Catalunya amb quatre barres de sang...* És molt més llarga, naturalment. De totes maneres, amb la que realment fruïa recitant era amb la *La terra de Xauxa* i que diu així:

*Xauxa és el país més gran
i bonic per excel·lència;
allà es neda en l'opulència
i de pobres no n'hi ha.*

*Allà no mana ningú
i tothom creu i va recte,
perquè s'acata i respecta
el pensar de cada u.*

*Així tots viuen tranquils
en la més dolça harmonia,
sense crims, ni policia,
ni plets, ni guerres civils.*

*No es fan quintes ni eleccions;
com que no hi ha propietaris,
no hi ha advocats, ni notaris,
ni es paguen contribucions.*

*Allà ningú té la dèria
del treball per l'interès,
perquè al no haver-hi diners
no es coneix mai la misèria.*

*Tothom troba el que demana;
per acontentar qui ho vol*

*cada dia surt el sol
i plou set cops la setmana.*

*La pluja no els encaparra;
el dilluns, plouen cabrits;
el dimarts, coloms rostits;
el dimecres, botifarra;*

*el dijous, rets i cotilles;
divendres, fruites i vanos;
dissabte, pursos havanos,
i el diumenge, mandonguilles.*

*Allà sols hi ha fruites fines
i préssecs rossos com sols.
albercocs del pinyol dolç,
i les pomes camosines,*

*Les cases són de torrorns;
les parets, de xocolata;
les rieres, d'or i plata;
i els camps, coberts de capons.*

*Els arbres donen vestits;
les muntanyes, perles riques;
els jardins, flors molt boniques,
i les fonts, vins exquisits.*

*Allà no s'ha de passar
cap pena per poder viure;
vinga broma, vinga riure,
i menjar bé, i disfrutar.*

*Així és que com que hi reina
tanta alegria i quietud,
s'hi disfruta una salut
que els metges no hi tenen feina.*

*I quan ja s'és a la vora
de les portes de la mort,
ve una febre, un atac fort,
i... bona nit i bona hora!*

*Amb això, sense disbauxa,
si us agrada el que es diu,
aneu a passar un estiu
allà a la terra de Xauxa.*

*I quan sereu de tornada,
com que jo no hi he estat mai...
d'eix país hermós i gai,
ja em contareu si us agrada.*

A contracor

Ramon Serra i Roca

Un lleu murmuri el va despertar i una estranya sensació de benestar va instal·lar-se en el seu cos, com una lleugera descàrrega elèctrica que estimulava la seva pell, pam a pam, i li feia sentir sensacions viscudes temps enrere. Com en un somni veia passar la seva vida a càmera ràpida juntament amb imatges apocalíptiques, de destrucció i de sang i fetge; però ell no tenia cap sentiment envers tot el que els seus ulls intuïen.

De mica en mica es desvetllava d'aquell son profund, d'aquella deixadesa pretesament protectora i les parpelles, abans closes, començaven a moure's, primer delicadament, per tot seguit agafar una velocitat més pròpia d'un tic nerviós, de persona terroritzada per algun efecte òptic imparable.

Al cap d'una bona estona va controlar la inestabilitat de les seves parpelles i aquest fet va relaxar-lo. Així, una mica més tranquil, començà a distingir una paret blanca carregada de fotografies de les que antigament s'utilitzaven per a tota mena de carnets personals. Què hi feien tota aquella gent mirant-lo?

De cop i volta s'adonà que es trobava assegut en un banquet molt arran de terra i que davant seu apareixien unes escales de marbre verd, que finien en un replà enorme, on un tron de fusta fosca encoixinat amb un to maragdí semblava presidir el que ara ja semblava una enorme sala freda, com la d'un museu amb pretensions.

Tres homes amb bates blanques van aparèixer de no sabia on. La pinta de metges va fer adonar-li que anava despul·lat, nu i indefens; es pot ser més desgraciat?, pensà. Els pretesos metges van assenyalar-lo amb el dit i ell, com disparat per un ocult ressort del banquet, s'alçà de cop.

Ja dret, va comprovar que la sala era a vessar de gent, com si ell fos l'espectacle principal d'un circ. La seva nuesa l'incomodava d'allò més i per un instant reconegué les cares de la gent amb les de les fotografies.

L'home, desorientat, s'estremí; la por començava a guanyar la partida que ell d'entrada ja veia perduda. Què cony volen aquests metges i qui són tota aquesta gent que m'envolta i que tenen la mirada sobre meu que em pesa com una llosa?

Les llàgrimes van enterbolir-lo i tot s'esdevenia borrós per moments, però ell seguia preguntant-se què hi feia allà al mig.

Hauria hagut de preguntar, però sentia la boca immobilitzada, com quan hom sortia del dentista després d'una extracció de queixal, i no va badar boca mentre els homes de la bata blanca n'hi posaren una de color blau marí i l'acompanyaren per les escales de marbre fins al tron. Un cop allà, encara a peu dret, es féu un silenci rotund, semblava el final d'una mala actuació, on el públic no sap què fer i per breus instants podem sentir el vol d'un mosquit diminut.

En mig d'aquella solitud acústica ordenava els seus

pensaments, res no li venia a la ment, el buit mental era terrible, no sabia qui era ni per què estava en el punt de mira d'aquella quantitat d'ulls, que ara, un cop revisitats, li semblaven plens d'odi. Ara el ferien com dards aquelles mirades profundes, sentia l'alè fètid que desprenien aquells esguards punyents i, de cop i volta, la seva ment començà a treballar com si anés a preu fet.

Oh, sí! Els tinc vistos gairebé tots, però no els relaciono...

Una veu tenebrosa deixà anar: Jonas Karkhiv, en nom de l'estat tinc el deure de dur a terme la tasca que tinc encomanada.

- Ei, tio, què collons passa aquí?
- Karkhiv, no ens faràs un numeret d'última hora?

Els homes de la bata blanca parlen entre ells i ordenen que l'asseguin en el tron i l'home de la veu tenebrosa el fa seure. Jonas sent com el lliguen. Els de blanc donen presses i xiuxieugen que la droga perd l'efecte i el Jonas pot descontrolar-se.

De la gent del públic surt un personatge que amb un gest precís de mà dona ordre de començar.

Una burrada de corrent elèctric recorre tots els racons de Jonas Karkhiv, el cos fumeja i ell en el darrer instant nota com se li apaga la llum dels ulls.

Històries de la vila

Joan Muray

IMATGES... amb HISTÒRIA - 2 –de fa entre 100 i 130 anys–

Aquí teniu la segona part d'aquestes imatges... amb història, que fins a completar el nombre de cinquanta formaran el seu dia, amb el complement de les actuals, una exposició d'aquell Masnou de final de segle XIX i començament del XX.

Són aquestes:

ESTACIÓ DEL MASNOU

És l'edifici de la primera estació que hi va haver al Masnou, inaugurada l'any 1848 en fer-se la línia de ferrocarril entre Barcelona i Mataró, la primera de Catalunya, de l'Estat i de la península. A les seves andanes hi ha dos trens amb la seva fumera característica. El de cara era un tren de passatgers, però l'altre sembla de càrrega. L'electrificació de la línia no es féu fins al 1948 quan es va celebrar el centenari. A la imatge també s'hi veu una parella de guàrdies, tot i que aquests no són civils, potser eren carrabiners. Dels dos edificis que es veuen en primer terme, el segon eren els lavabos. A l'altre costat de l'estació hi havia el magatzem de la descàrrega, els molls per fer-ho, amb les conseqüents vies

mortes, altres dependències relacionades amb el comerç de mercaderies, així com una caseta per als peons. Més enllà de la descàrrega, hi havia les cinc cases abans esmentades.

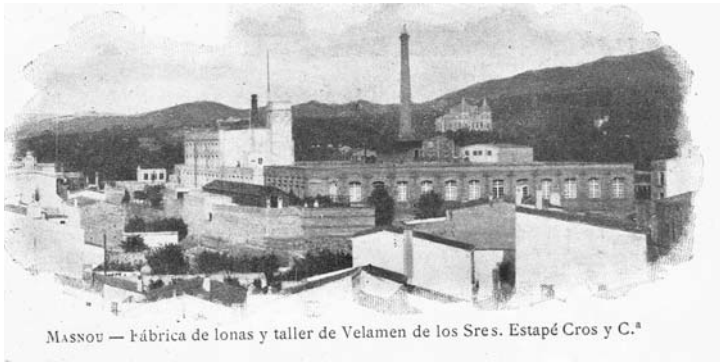
VISTA DE LA PLATJA DES DEL PAS A NIVELL

Al Masnou hi havia dos passos a nivell per comunicar el poble amb la platja, bo i traspasant la via fèrria. Aquests passos a nivell ja al seu temps eren insuficients, perquè en aquell moment, mitjan segle XIX, la marina de vela masnovina estava al seu esplendor, així com les seves quatre drassa-

nes, calafats, boters, etc., i en construir la via del tren veieren barrat el pas entre els tallers i la platja on tenien la construcció de vaixells. Amb només dos passos a nivell la majoria havien de fer una gran marrada quan abans podien anar del taller a la platja tan sols travessant el Camí Ral. El que veiem a la imatge és el que hi havia prop de l'estació del Masnou, pas que en un principi va servir per al comerç de les taronges, entre el magatzem que hi havia entre carretera i via i la platja on les embarcaven als vaixells (barques de mitjana, llaguts, etc.) que les transportaven a

1. MASNOU — La Playa

Can Xala amb la xemeneia, i al fons a la dreta, Cal Marquès.

ports nord-catalans de Banyuls, Portvendres i Cotlliure, així com als occitans de Seta i Marsella (segle XVIII i part del XIX); i a partir del 1880, el magatzem fou primer transformat en una mena de balneari de banys de pila (aigua de mar escalfada) i després en magatzem dels Banys Sant Cristòfol quan aquests ja eren banys de mar *in situ*.

CAN XALA I CAL MARQUÈS

Una vista que sembla talment aèria, però que fou feta des d'un terrat del carrer de la Cattera, que fa prou pujada com per veure's així. En primer terme es veuen unes quantes cases i, al bell mig, l'edifici sencer de la fàbrica de *Can Xala*, fàbrica de lonas i taller de veles per a la marina, que aleshores era de Pau Estapé i Maristany *Xala*. Aquesta fàbrica fou creada cap a mitjan segle XIX, sembla ser que sobre d'un antic convent. Després, ja a primeria del XX, fou força ampliada. Va seguir treballant fins quasi a finals d'aquest segle, tot i que canvià de propietaris i de nom, però sempre popularment se'n va dir *Can Xala*. Darrere

la fàbrica hi veiem l'alta xemeneia, que encara, com la fàbrica, resta dempeus; i rere d'ella hi veiem la finca del

marquès envoltada de vegetació. Encara no hi havia pràcticament res construït, tal com deveu haver vist a la imatge quatre. Les muntanyes del fons, de Montgat, Tiana, etc., encara es veuen incontaminades de ciment.

CARRETERA DAVANT DE CA L'ESTUDIANT

Bonica vista de la carretera sorrenca

des del davant de Ca l'Estudiant, la casa pairal dels Estaper i Cuyàs del Bosch, una rica família un dels darrers membres de la qual va estudiar farmàcia, i d'aquí el motiu. Aleshores pocs eren els qui estudiaven una carrera. La casa i les seves terres el 1914 van passar, per deixa de la darrera mestressa, a ser el Col·legi de la Sagrada Família d'Urgell. A la imatge, de començament del segle XX, al costat de ca l'Estudiant hi havia tres botigues, que després, en passar a ser col·legi, hagueren de marxar a instal·lar-se en un altre cantó. Eren l'estanc, el forn de can Cabessa i la merceria de can Bailon. Totes tres es

trasladaren on encara les hem conegudes. Després de les botigues hi veiem la tanca del jardí dels Millet/Maristany i després la façana de les Caves Champ Sors. A mà esquerra i rere els seus arbres, hi podem veure el magatzem dels Banys Sant Cristòfol, que hem comentat al número vuit, però en aquesta s'hi poden endevinar les casetes dels banys a la platja. Com en la majoria de les imatges d'aquest recull, hi podeu veure que, en les que hi ha una carretera, sempre hi ha algú passejant-hi pel bell mig.

CA L'ESTUDIANT AMB GENT

Una altra imatge de ca l'Estudiant, però aquesta és més antiga i més clara. Podeu veure que a la part esquerra, entre carretera i via, hi ha més arbres que a l'anterior. Les botigues es veuen força bé i, a més, una altra característica de les fotografies que es feien pels carrers, fotos per

després fer-ne postals, era que en totes hi ha un munt de gent palplantada davant la càmera. Aquesta és la que se'n duu la palma, ja que n'hi ha quasi trenta. Aleshores les càmeres de fotografia eren força lentes de muntar i preparar, i això donava temps a tot el veïnat que ho veia a cridar la resta i plantar-se ben quiets davant la càmera. Una altra característica de les imatges d'aquell temps era que la immensa majoria de la gent que hi surt duia el cap cobert, sigui amb gorra, boina, mocador, etc. La casa de ca l'Estudiant podem veure que tenia uns magnífics esgrafiats, que, en fer-se les obres del col·legi, es perdrien.

VISTA DES DEL CAMÍ DE LES ATZAVARES

Comencem per dir que rere aquest nom tan bucòlic d'aleshores, ara hi tenim el del carrer de Buenos Aires. Se'n deia de les atzavares, com deueu haver endevinat, per la gran quantitat que n'hi havia. En una aquarel·la que he vist, s'hi pot veure el camí vorejat d'aquesta planta. Ja que la imatge és, com a mínim, de començament del segle xx, no hi veiem a mà esquerra el terreny habilitat per jugar a futbol anomenat *Camp dels Catòlics* perquè pertanyia a la parròquia. A part de ser de sorra el carrer, podem observar que tots els patis posteriors de les cases, les eixides, no tenien, com ara, cap garatge, però sí les portes per eixir al carrer de darrere la casa. Hi despuntaven dalt del turó, la Parròquia i la Casa Benèfica, coneguda popularment com a *l'asilu*. La fotografia està feta des de Can Genové, casa del conegut farmacèutic que la va bastir el 1880, davant de la qual tenia un esplèndid jardí curull de plantes i arbres medicinals, jardí dissenyat per l'arquitecte municipal Gaietà Buigas, el mateix que féu l'Asil, jardí que havia batejat el cèlebre poeta Apel·les Mestres com a *Niu Florit*. Al xamfrà d'aquest jardí s'acomiadava el dol, i el seguici fúnebre seguia fins al cementiri només amb els familiars del difunt i els més propers.

DAVANT LA TORRE D'EN PERE GRAU, CARA ALS SAFAREIGS

Aquesta finca, la féu bastir Pere Grau

Maristany i Oliver, comte de Lavern, al tros de Camí Ral que va entre l'actual av/ del Carme i el c/ Gaudí, per venir a estiuajar al seu poble. La casa on va néixer era al carrer que porta el seu nom i que fa xamfrà al c/ Capitans Comellas, aleshores dita Baixada de Can Fideu o de Cal Cigró. A mà dreta de la imatge, s'hi veu un dels dos magatzems de taronges que hi havia, era de fusta i deuria ser el primer. De l'altre, ja n'hem parlat al núm. 8. Rere el magatzem hi havia el safareig públic, entre la via i la platja. Com en totes les imatges d'aquest recull, hi podeu veure gent esperant quedar immortalitzada, segurament ni es veien mai, però sabien que havien estat retratats, i no en el sentit figurat. La dona que hi ha a l'esquerra, un tros de dona, com veieu anava llarga fins

als peus, segurament amb el vestit anomenat *sac i faldilla*, i a sobre un davantal generós. Els cabells, els duia pentinats amb un *monyó* sobre el cap. I la mainada, tota, anava amb bata sobre la roba habitual i els nois amb gorra de visera.

En aquesta segona part d'imatges antigues heu pogut veure des de l'antiga estació del ferrocarril del Masnou fins al davant de la torre d'en Pere Grau, passant per la platja, can Xala, cal Marquès, ca l'Estudiant i l'antic camí de les atzavares.

El proper mes seguirem amb aquesta interessant sèrie d'imatges de l'antigor, seguint tal com deia a la primera part un recorregut per la vila, de sud a nord. A voltes, la majoria pel Camí Ral, i d'altres per l'interior.

Les nostres famílies d'avui

Dr. Aleix Ripol Millet.
Psicòleg i mediador en famílies
ripolmillet@hotmail.com 619 52 25 82

Com ho podem fer perquè les nostres famílies i els seus membres siguem tots una mica més feliços i gestionar millor els nostres conflictes...

Sembla que hi ha acord general sobre la importància de l'activitat física per a tothom, molt especialment per als nostres joves*

Cal distingir-la de l'espectacle i del negoci de l'esport:

Sóc un fan de l'esport: no em perdo cap partit. Els miro tots a la tele amb unes bones birres... i a més sóc soci del...

No es pot considerar activitat física la que fa el dit en canviar de canal.

Al nostre país, i al país veí, s'ha considerat l'activitat física i l'esport escolar com una matèria menor: *Ho ha aprovat tot el nen; bé, menys la gimnàstica, que no és important.* A altres països amb una orientació educativa més seriosa, forma part molar i estructural de l'aprenentatge dels escolars.

Als darrers anys a Catalunya sembla que s'ha pres més consciència de la importància de l'activitat física i de

l'esport per formar físicament i psíquicament els nostres alumnes, per augmentar-ne la salut, la capacitat de treballar en equip, valorar l'esforç i de gestionar adequadament els èxits i les frustracions. Si les imposicions ministerials no ens ho impedeixen, tal vegada l'activitat física i l'esport tindran un lloc important en la vida dels més joves.

També fora de l'escola, al carrer, a casa i arreu cal promocionar l'activitat física, molt especialment en una època en què el sedentarisme i la passivitat s'imposen. Diversos països promouen entre els més joves i amb l'ajut de les famílies formes d'animar els nois i les noies a moure's. Aportem-ne alguns exemples:

EXEMPLES DE MISSATGES UTILITZATS A AUSTRÀLIA I CANADÀ PER PROMOURE L'ACTIVITAT FÍSICA (nens i nenes de 5 a 17 anys)

País	Població	Missatges
AUSTRÀLIA	5-12 anys	<p>Idealment, el nen no hauria de dedicar més de dues hores a aquestes activitats, especialment quan tingui l'oportunitat de fruit d'altres activitats espontànies més actives.</p> <ul style="list-style-type: none">- Si el nen comença a comportar-se activament, cal no sobrepassar els 30 minuts diaris i augmentant progressivament.- L'exercici serà més vigorós quan faci que el nen panteixi: inici d'esports organitzats com el futbol, voleibol, ballet o nataci. Els nens han de tenir l'oportunitat de participar en diverses activitats divertides d'acord amb els seus interessos, aptituds i possibilitats. La diversitat permetrà als nens beneficis per a la seva salut, així com experiències i reptes.
CANADÀ	6-9 anys	<p>L'activitat física ha de ser divertida: a casa, a l'escola, jugant, entre quatre parets a l'aire lliure</p> <ul style="list-style-type: none">- Augmenta en 30 minuts l'activitat física diària per arribar progressivament als 90 minuts diaris.- Els 90 minuts d'activitat física estaran distribuïts en 60 minuts d'activitat moderada i 30 minuts d'activitat vigorosa.- Per obtenir els millors resultats cal combinar exercicis de resistència, flexibilitat i força.- Redueix el temps que passes davant de la pantalla, començant per 30 minuts menys per arribar a reduir-lo en 90 minuts al dia.
AUSTRÀLIA	12-18 anys	<ul style="list-style-type: none">- Selecciona els tipus d'activitat que t'agraden o que creus que t'agradaria provar.- Mantén un comportament actiu amb els teus amics. Quant més el diverteixis i es diverteixin els qui t'envolten, més probable és que et mantinguis actiu.- Camina més: a l'escola, a visitar els amics, a les botigues o a altres llocs del teu barri.- Procura limitar el temps que passes a les pantalles, especialment durant el dia i els caps de setmana.- Treu a passejar el teu gos o el gos del veí.- Tenir comportament actiu amb la teva família al jardí o a les sortides familiars.- Anima i ajuda els teus germans i germanes menors a mantenir-se actius.- Prova un nou esport o torna a practicar-ne un que hagi abandonat.- Ser a classe per aprendre tècniques noves com el ioga, boxa tailandesa, ball o busseig.- Fes un cop d'ull a les activitats del teu centre recreatiu, club o centre de joventut.- Posa música i balla.

*Recomendaciones mundiales sobre actividad física para la salud a: http://whqlibdoc.who.int/publications/2010/9789243599977_spa.pdf

GAIREBÉ TOT AIXÒ ÉS VERITAT

Carles Maristany

DESTINACIÓ INCERTA

A vegades trobo amics que m'esperonen a escriure alguna de les travessies fetes durant les vacances d'estiu cap a les Balears.

Em decideixo a buscar entre els vells llibres de bitàcola que guardo com a record. En trobo una que m'agrada. No és de les millors ni la més divertida, però, ben mirat, trenca la monotonia d'aquelles en què tot ha sortit bé. La idea, en sortir del port de Garraf, era fer cap a Eivissa i, un cop allà, recalcar al port d'Espalmador, el meu preferit per la pesquera que feia allà.

Una avaria de motor, prop de la Punta Moscarte, va trencar totes les nostres esperances d'arribar-hi. Calma de vent vam quedar *al garete* i durant la nit el corrent ens va desplaçar fins al front de Mallorca, ben lluny del nostre destí.

El dia és clar i puc fer dues marcacions simultànies a dos cims coneguts. Després d'haver pogut engagar el motor, opto per anar cap a Andratx i deixar Espalmador per a una altra ocasió. Hem canviat d'illa i destinació com aquell qui canvia de sabates.

A tots els lectors i amics dedico aquest petit ensurt...! Als bons amics, els qui gaudeixen de navegar *per navegar*, encara que no vagin enllac i tomin tard

Singladura n.º 1 Dia 7 Mes Julio Año 1990 De Garraf a Eivissa i Espalmador

HORA	RUMBO		VELOCIDAD	VELOCIDAD	MILLAS	RFM		VIENTO		BAJO	TEMPERATURA	SITUACIONES Y ACACIACIONES
	VERA	COMPA				B	E	DIRCC	FUERZA			
08:30	S. 130°	S. 130°	157	4%	00					1027		Todo el espacio largo, velas puestas:
11:00	"	"	187	"	10					1027		" "
14:00	"	"	229	25	22					1027		" "
16:30	S. 115°	S. 115°	277	12	30					1026		Alo la maza, atendida.
19:30	S. 115°	S. 115°	300	4%	43					1034		Amor el 1º bordo
21:00	"	"	309	5	53					1034		" el 3º bordo
23:00	"	"	309	5	65					1033		Mucha brisa, seaca el day lancher
01:30	S. 120°	S. 120°	327	"	70					1026		Solo amaga, comento
03:30	"	"	345	4	91					1034		" "
05:30	"	"	350	5	93					1034		" "
07:30	S. 115°	S. 115°	363	"	106					1034		" "
09:30	"	"	367	"	110					1033		Navegamos del viento motor
11:30	S. 115°	S. 115°	376	"	119					1033		Distintos firmes. Mucha brisa
14:00	S. 115°	S. 115°	376	44	121					1033		Todo el espacio largo
16:30	S. 115°	S. 115°	376	"	127							Lo para el viento (la brisa) y trabajo
19:30	"	"	379	"	137							Para la maza, por falta de luz y capel cambiado un retro. Tengo brisa en 1º ganada, decidí respirar
21:30	"	"	379	"	147							Navegamos del viento motor. Mucha brisa por falta de luz y capel cambiado un retro. Tengo brisa en 1º ganada, decidí respirar
23:30	"	"	379	"	157							20. Viento en calma, mucha brisa por falta de luz y capel cambiado un retro. Tengo brisa en 1º ganada, decidí respirar
01:30	"	"	379	"	167							Mucha brisa por falta de luz y capel cambiado un retro. Tengo brisa en 1º ganada, decidí respirar
03:30	"	"	379	"	177							Mucha brisa por falta de luz y capel cambiado un retro. Tengo brisa en 1º ganada, decidí respirar
05:30	"	"	379	"	187							Mucha brisa por falta de luz y capel cambiado un retro. Tengo brisa en 1º ganada, decidí respirar
07:30	"	"	379	"	197							Mucha brisa por falta de luz y capel cambiado un retro. Tengo brisa en 1º ganada, decidí respirar
09:30	"	"	379	"	207							Mucha brisa por falta de luz y capel cambiado un retro. Tengo brisa en 1º ganada, decidí respirar
11:30	"	"	379	"	217							Mucha brisa por falta de luz y capel cambiado un retro. Tengo brisa en 1º ganada, decidí respirar
13:30	"	"	379	"	227							Mucha brisa por falta de luz y capel cambiado un retro. Tengo brisa en 1º ganada, decidí respirar
15:30	"	"	379	"	237							Mucha brisa por falta de luz y capel cambiado un retro. Tengo brisa en 1º ganada, decidí respirar
17:30	"	"	379	"	247							Mucha brisa por falta de luz y capel cambiado un retro. Tengo brisa en 1º ganada, decidí respirar
19:30	"	"	379	"	257							Mucha brisa por falta de luz y capel cambiado un retro. Tengo brisa en 1º ganada, decidí respirar
21:30	"	"	379	"	267							Mucha brisa por falta de luz y capel cambiado un retro. Tengo brisa en 1º ganada, decidí respirar
23:30	"	"	379	"	277							Mucha brisa por falta de luz y capel cambiado un retro. Tengo brisa en 1º ganada, decidí respirar

per dinar a l'escar de sortida o punt d'amarratge. Als de l'ham i els cucs, a qui agrada més pescar que menjar el peix pescat. Als somniadors patinaires, que amb una alè de vent ja *caminen*. Als qui agrada córrer molt i gastar benzina (no per la benzina sinó per córrer). Als qui agrada matinar per allò de contemplar una rogenca sortida de sol. Als qui surten sols per cercar una pau interior i oblidar-se de tot allò que és prescindible. Al patró que, quan puja a bord, es transforma en un altre ésser i li surt a lluir la vertadera personalitat, manant a tort i a dret, cosa que té vetada fins i tot a casa, i a qui a bord els fills i la dona obeeixen sense replicar. Al patró que ja ha sofert el

seu primer temporal i que cada vegada que el comenta, n'augmenta l'alçada de les onades, un *tsunami*. Aquell qui pescava al tuquet amb onze brases de fons i diu que estaven tan lluny de terra que quasi no veien el poble. I en general a tots els Yachtmans dels qui es diu que tenen dos dies feliços a la vida: el primer, el dia que es compren el iot, i el segon, el dia que el poden vendre. Un servidor es troba avui en aquesta situació. Si llegiu aquest full del diari de bord, podreu constatar que trepitjo gairebé tots els anunciats que poden sorgir en una travessia. A tots als qui agrada navegar, bones singladures!

Dites i personatges populars (12)

Albert Vidal

PER QUÈ DIEM?... que algú és qui Remena les cireres? o que és un tocacampans

Remenar les cireres

Aquesta dita s'aplica a qui té superioritat en la realització d'algun afer, a qui dirigeix un assumpte i té gran influència en la seva resolució.

Fa referència a un antic joc, molt popular en les festes de barri de moltes viles que se celebraven en la vuitena del Corpus, anomenat la *sort de la fruita* i que consistia en una cursa d'obstacles, en la qual participaven els vailets del veïnat, i que havien d'agafar diverses peces de fruita situades gairebé sem-

pre en llocs difícils i inabastables, sense parar de córrer. Qui més peces de fruita agafava era el guanyador. Una de les sorts més tradicionals i esperades per la concurrència consistia a poder agafar un bon grapat de cireres d'un gran cubell ple d'aigua,

mentre un dels nois es dedicava a remenar amb un bastó, tan fort com podia, les cireres de dins el cubell, de manera que als corredors els fos molt difícil de poder-les prendre, ja que així se'ls escapaven de les mans. Aquest noi era, per tant, el qui *remenava les cireres*.

No s'accontentava, però, a remenar només, sinó que al mateix temps que removia l'aigua, el noi colpejava les mans dels participants amb el bastó perquè els fos encara més difícil el joc. Malgrat això, quan passava pel cubell un amic o un parent, el noi *remenava les cireres* amb menys força i no els colpejava, de manera que poguessin agafar-les més fàcilment. La sort d'aquesta part del joc estava, per tant,

en mans d'ell per decidir qui havia de guanyar i qui no.

Tocacampanes

Se'n diu del poc entenimentat, força drogo i que fa les coses sense pensar-s'hi gaire. L'expressió ve dels *tocacampanes*, mossos que s'estaven a la torre del rellotge de la Catedral per fer sonar els quarts, doncs els mecanismes dels primers aparells només feien sonar les hores. Així, doncs, perquè els ciutadans anessin més ben orientats, la ciutat contractava els tocacampanes, els quals colpejaven de primer un mall i més tard una campana de so diferent de la grossa per assenyalar els quarts. Sempre eren dos pel tal de poder relle-

var-se i cobraven trenta lliures l'any, uns mil euros en diners actuals, a més de mantinguts i allotjats. Per fer la seva feina es guiaven per un rellotge de sorra; però, pel que sembla, no eren gaire precisos en els seus tocs o bé s'oblidaven de fer sonar algun quart, i així es van anar creant una merescuda fama de desordenats i de fer les coses força a la lleugera.

Aquesta feina es ja documentada a principis del segle XIV; i al 1343 se'ls va afegir haver de fer tres repics en el moment de la consagració durant la missa, per tal que els sentissin, presents o absents de la Seu, es descobrissin el cap, s'agenollessin i diguessin una oració.

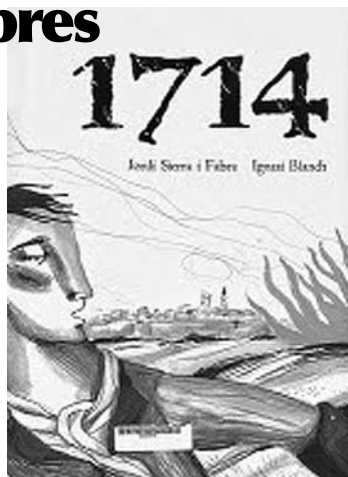
Potser la darrera referència és del 1506, quan es va contractar un tal Jaume Sala per substituir un flamenc que havia abandonat el càrrec, i li posaren la condició que *cal que toqui els quarts en el temps degut i amb regularitat*, cosa que dóna a entendre que aleshores ser un tocacampanes ja era una cosa semblant a la que vol dir avui dia.

Parlem de llibres

Pere Martí i Bertran

Uns fets èpics

1714 (1), de Jordi Sierra i Fabra i Ignasi Blanch, és un àlbum, magníficament editat, format per un llarg text en vers (296 versos, distribuïts en 74 quartetes) i 15 il·lustracions, majoritàriament a doble pàgina i a tot color, tot i que hi predominen els grisos, potser per fer més presents el fum i la destrucció de la guerra. L'objectiu de l'obra podríem sintetitzar-lo en unes paraules de Jordi Sierra i Fabra que, juntament amb unes altres d'Ignasi Blanch, tanquen el volum: "Recordant per no oblidar i ser més lliures." Com totes les obres del prolífic escriptor, està estructurada amb precisió de rellotger. En aquest cas té cinc parts encapçalades per un títol i tancades per una mateixa quarteta. La primera és un "Pròleg", format per set quartetes en què convida a llegir els seus versos i a recordar els fets de fa 300 anys, per no rendir-se mai. La darrera és un "Epíleg", també format per set quartetes, en què destaca el fet que l'11 de setembre hagi esdevingut diada nacional malgrat ser una derrota, una derrota convertida en memòria i orgull. I, naturalment, hi ha les tres parts centrals, formades per vint quartetes cadascuna: "La Guerra", en què ens presenta els bàndols enfron-

tats, els canvis en el panorama politicoestratègic europeu i els catalans que no es rendeixen tot i quedar ben sols, només amb el suport dels mallorquins. La segona part central és "Barcelona". Se'ns hi parla de la defensa aferrissada i heroica de la ciutat amb noms de personatges, indrets... I la tercera part central és "La Repressió", en què apareixen els exiliats, les humiliacions als vençuts, la destrucció del patrimoni i dels signes d'identitat, la persecució de la llengua... Tanca el volum una "Cronologia de la guerra de Successió" i unes breus paraules dels autors que ens parlen de l'origen del llibre, a qui el dediquen...

Com hem assenyalat, l'obra és escrita en vers. Es tracta de versos aniso-

sil·làbics (cinc síl·labes els més curts i catorze els més llargs, en l'obra que comentem, amb predomini dels d'art menor), que rimen seguint l'estructura abab (versos encadenats, com assenyala el mateix Sierra i Fabra a la tercer estrofa del pròleg). La rima és sobretot consonant, tot i que n'hi trobem mitja dotzena d'assonants i unes quantes de visuals o falses (s'hi confonen les e i les o obertes i tancades). Per què és escrita en vers?, de ben segur que es preguntarà el lector, si més no l'adult, sobretot tenint en compte que Sierra i Fabra és un prosista. I haurà de concloure que l'autor ha volgut fer l'obra èpica d'aquest tricentenari. Val a dir que no se n'acaba de sortir, potser perquè els seus versos no tenen la força, el rigor, el domini de la llengua dels d'un Verdaguer, un Guimerà, un Segarra...; potser ni tan sols dels d'un Pitarra. Un cop llegida l'obra no ens podem estar de preguntar-nos si no hauria valgut més haver-la escrit en prosa.

En canvi, les il·lustracions d'Ignasi Blanch (inconfusibles, amb els seus personatges gairebé sense coll...) tenen tota la força èpica d'uns lluitadors que, tot i ser vençuts, mantenen l'orgull al rostre, al gest; aquell orgull que, a l'epíleg, tanca amb força les tres últimes estrofes.

(1) Jordi Sierra i Fabra. 1714. Editorial La Galera, Barcelona, 2013. Il·lustracions d'Ignasi Blanch. 36 pàgines.

EL GRUP RAUXA FA BON TEATRE

Esteve Pujol i Pons

El Grup Rauxa, de *Gent del Masnou*, té dues fesomies –com el déu Janus, la divinitat romana de la pau i de la guerra–: l'una, la mostra cada darrer diumenge de mes a les set de la tarda, ja des de fa anys, al local social; és una cara pacífica, plaent, suau, riallera, amb un regust romàntic de festa literària i musical; l'altra faç és lluitadora, enèrgica, malcarada de vegades, no tan sovintejada, sobre l'escenari de Ca n'Humet. El Francesc Fàbregas fa girar ambdues cares amb encert.

El segon rostre, ens el va mostrar al vespre del dissabte, 12 d'abril, i l'endemà, diumenge, a la tarda. *Un fet salvatge* –durant tota la representació em venia al cap una obra bessona titulada *Un déu salvatge*, no sé per què– ens va entretenir, fer riure i fer reflexionar. Dos matrimonis, el de l'*Alicia* (Pilar Alcoba) i el *Guillem Oliver* (Josep Ducat), i el de l'*Anna* (Cristina Sagré) i *Miquel Raven-tós* (Josep A. Fernández, JAF), passen d'un començament versallesc a un final terrible, en un *crescendo* èpic.

En l'exposició que en feia el programa de mà –si el teniu, rellegiu-vos-el–, hi trobem, molt bellament expressat, tot el gruix interior de l'obra. Entre les rialles i situacions ben còmiques –el Josep Ducat i la Cristina Sagré se n'emportaven la palma– i les desmesures tenses i abrandades –vehements en la Pilar Alcoba, més cíniques en el JAF– vam anar passant revista de la manera ben

humana de fer de qualsevol dels espectadors. És que, en les caricatures, sempre ens hi reconeixem, amb humor, amb trets exagerats, això sí, però som nosaltres!

Moltes vegades, quan gratem la superfície, apareixen les causes dels problemes i descobrim la complexitat de la realitat, les arrels més profundes de la vida; una objectivitat problemàtica, conflictiva i punyent, que esclata sobre l'escenari com una traca quan arriba al seu final. [... ..] I és que en aquesta obra ningú no se salva. Tothom té un moment salvatge. Voleu dir que només un?

Pel que fa als quatre actors –a més de les pinzellades que us n'acabo de consignar– cal dir que demostren haver-se ficat molt bé en els seus personatges respectius; o potser encara millor, que el director va tenir l'encert de triar-los precisament perquè eren ben capaços d'endinsar-se en els papers, que els anaven com l'anell al dit: histriònic i estri-

pat el de la Cristina Sagré, arrauxat fins a la histèria el de la Pilar Alcoba, mutant i espaviladament evasiu el del Josep Ducat, contingudament irresponsable i absent el del JAF.

Els clàssics més venerables, des de l'antigor, ja destacaven la funció catàrtica, reveladora i purificadora de passions internes, que exerceix el teatre, com si fes sortir el pus d'una pústula closa. A l'escena ens veiem reflectits amb les nostres misèries i fins i tot amb les nostres virtuts. I sempre són més fàcils de pair els nostres vicis i defectes carregats a l'esquena d'altri que no pas de la nostra, encara que nosaltres mateixos els tinguem, i més grossos i tot.

Visca el bon teatre! Visca la cara eirènica i visca la cara bèl·lica del Grup Rauxa! Janus, el nostre Gener, també era el déu de les portes: obertes de bat a bat perquè l'odi se'n vagi per sempre; tancades amb pany i forrellat perquè l'amor no s'escapi mai més.

API

Finques Puig sl

Compravenda · Administració · ASS. jurídica

Mossèn Jacint Verdager, 14 · El Masnou
Tels. 93 555 10 60 / 17 61 · Fax 93 555 28 90
www.finquespuig.net · info@finquespuig.net

FINQUES MESLLOC
LLIGOÑA CAYETANO

T/ 93.555.69.03

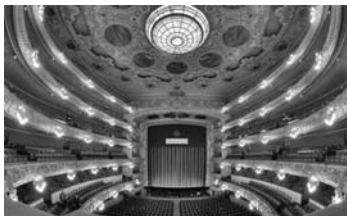
www.meslloc.com

Sant Miquel, 23 - 08320 el Masnou -

VISITA AL GRAN TEATRE DEL LICEU

El passat 26 de març uns socis de GDM vam pujar al tren per fer una visita a les instal·lacions del *Gran Teatre del Liceu*, conegut popularment com *El Liceu*. Des de la Plaça de Catalunya vam baixar passejant fins a trobar l'edifici del Liceu, on vam visitar-ne algunes dependències: el Foyer, la Sala dels Miralls, l'escalinata principal, passadissos, llotges i la gran Sala de Concerts. Neix el Liceu el 1837 en la *Sociedad Dramática de Aficionados*. El 1838 es convertí en el *Liceo Filarmónico Dramático Barcelonés de S.M. la Reina Isabel II*, on, a més de teatre, s'afegí el cant i la música a l'estil italià. L'èxit, juntament amb la voluntat de membres de la burgesia barcelonina, van propiciar la construcció d'un gran teatre en el solar de l'antic convent dels Trittinitaris, situat a la Rambla de Barcelona. Fou contruït per l'arquitecte Miquel Garriga, ajudat per Josep Oriol Mestres, inspirat en l'*Scala de Milà* (1778).

S'inaugurà el 4 d'abril de 1847 (Diumenge de Pasqua) amb un programa de música, teatre, cant i dansa. La pri-

mera òpera, presentada el mateix mes, fou *Anna Bolena*, de Gaetano Donizetti (autor idol d'aquells anys). L'explotació del teatre es feia per empreses concessionàries d'espectacles. Després de l'incendi del 1861 es reconstruí i funcionà de nou l'abril de 1862.

El novembre de 1893, un anarquista tirà dues bombes sobre la platea, que mataren vint persones.

A l'inici de la Guerra Civil, el Liceu va ser nacionalitzat i convertit en Teatre Nacional de Catalunya; però el 1939 tornà als seus anteriors propietaris.

El 1980, davant el perill de la desaparició del Liceu, la Generalitat, l'Ajuntament i la Societat del Gran Teatre del Liceu van formar el Consorci del Liceu, que en porta la gestió i explotació.

El gener de 1994 es produí un incendi que va destruir la sala i l'escenari. Després de reconstruït, tornà a obrir les portes a l'octubre de 1999.

Els objectius del Gran Teatre del Liceu són la creació d'obres d'art amb el llenguatge de la música i la seva difusió als ciutadans.

El Liceu ofereix una àmplia programació dirigida al públic infantil, al familiar, als aficionats i als melòmans. Es considera uns dels teatres d'òpera més importants del món.

Aprofitem per recordar que la primera òpera a Barcelona es va estrenar el 1705, a l'edifici de la Llotja, quan l'arxiduc Carles d'Àustria era a Barcelona.

En la visita també vam poder admirar algunes sales del *Cercle del Liceu*. És un club privat, amb més de mil socis, creat el 1847 en un edifici emblemàtic adossat al Liceu, que conté un patrimoni artístic únic excel·lentment cuidat, amb pintures de Ramon Casas i mobiliari modernista.

Acabada la visita, uns tornarem al Masnou i altres ens quedarem per disfrutar de la gran ciutat.

“XIV ACAMPADA ESTEL·LAR”

Dissabte 17 i diumenge 18 de maig de 2014

**Activitat oberta a tothom al càmping El Vedado a Vallromanes
(Ctra. del Masnou a Granollers Km 7, tel. 93 572 90 26)**

Agenda Dissabte

A partir de les 4. Muntatge de tendes. **Activitats:** tirolina, gimcana, circuits, etc. **Sopar**, a càrrec de cada participant. **Excursió pel bosc** a la recerca del Tresor amagat. **Foc** de camp i cremat

Agenda Diumenge

Esmorzar, xocolata amb coca, a càrrec de l'organització. **Activitats:** tirolina, gimcana, circuits, etc.

Preparació de bombardes i formació d'equips. **Guerra** de bombardes i d'aigua. **Dinar**, tast de paelles de peix, de carn, de verdures, i arròs negre. **Preu adult: 25 € Nens menors de deu anys: 15 €** Esmorzar i dinar de diumenge a càrrec de l'organització

Organitza: Amics i Antics Escoltes del Masnou

e-mail: akelamasnou@gmail.com · e-mail: akelamasnou@hotmail.com

Preocrònica

111 anys de LA TRALLA

SETMANARI SATÍRIC (1903-1938)

Joan Muray
Vocal de Cultura

Enguany, aquest 2014, commemorarem el 300 aniversari de la pèrdua de les nostres llibertats com a poble, tot i que des d'en fa sis-cents que, amb l'entronització d'una dinastia castellana al nostre país, ja començarem a anar de mal borràs. És per això que *Gent del Masnou* ha triat com a exposició institucional la dels 111 ANYS DE LA TRALLA, un setmanari satíric gràcies al qual, quan en veureu les imatges, els acudits de les portades, comprovareu que, malgrat els anys passats, els problemes són els mateixos, la manca de llibertat, l'espoli, la persecució de la llengua, etc.

L'exposició és una mostra única en el seu gènere, ja que si, per una part, el setmanari es pot trobar a les hemeroteques, la resta de peces no. Això és perquè el seu fundador i editor era un masnoví d'adopció, Vicenç A. Ballester i Camps (Barcelona 1872–el Masnou 1938), que visqué a la nostra vila, en fou capità mercant i hi està enterrat.

I ara unes quantes dades i dates del que podreu veure en aquesta exposició única en el seu gènere. Són aquestes:

– Setmanari satíric, editat a Barcelona, entre 1903 i 1938.

– En van sortir, entre un mar de problemes, cent cinquanta-tres números.

– Primera època. El núm. 1 va sortir el 31

d'octubre del 1903.

– Del 25 de desembre del 1903 al 24 de juny del 1904 (vint-i-set números) com *La Tralla del Carreter*.

– El 3 de 1905, en sortir el núm. 67, número especial dedicat al tercer centenari del Quixot, per uns dibuixos que les autoritats consideraren com a *...delito por injurias a las Instituciones Vigentes. Y méritos bastantes para crear responsable criminalmente...*, fou incoat judici al director Marcel Riu, que fou empresonat.

– Un dels redactors, Josep M. Folch i Torres, va haver de marxar a l'exili durant tres anys, que va passar a Elna, el Rosselló (comtats del nord).

– Entre els col·laboradors més destacats amb qui va comptar, tant entre els dibuixants com entre els redactors, tenim: Joan Junceda, Joan Mallos, Noj (?), Lluís Manau, Joan Llorens (Fuet), Josep Altimira (Llamp), Vicenç A. Ballester, Pelegrí Llangort, Agustí Pedret, Pere B. Tarragó, Joan Delclòs, Joan Jaumandreu, Vicenç Caldés, Eugeni Xammar, Pere Flo, Josep Fontcuberta, Josep Batista, J. Morera, Joan B. Alsina, Domènec Martí i Julià, Miquel Balmes, R. Valls, Carles Costa, Rossend Llurba, Ramon Casals, Jaume Carbonell, Lluís Fàbrega, Pere Salom, Casimir Giralt, J. López, Valentí Ventura, Maria Pellicer, A. Isart, Joan B. Alemany, Amfòs Sans, Alexandre Bulart, Pere Manén, Lluís Tió, Josep M. Folch i Torres, etc.

– Va seguir apareixent, amb alts i baixos, fins al 15 de gener del 1907. Aquest mateix any, des del 28 de novembre al 30 de desembre, en sortiren sis números amb el nom de *La Nova Tralla*.

– Entremig d'aquestes dates, hi va haver escissions i aparicions amb altres noms,

així com diverses tancades de l'autoritat.

– Una altra aparició fou com a *Metral·la*, de la qual sortiren cent vint-i-vuit números; el darrer el 22 de juliol del 1909.

– Aquest mateix 1909, pel 4 de desembre, i fins al 12 de maig del 1911, en van sortir vint números, amb el nom de *La Metral·la*.

– Finalment va sortir, en una segona etapa, amb el nom original *La Tralla*. Fou del 13 de maig del 1922 a l'11 de setembre del 1923. Dos dies després, el 13, hi va haver el cop d'estat militar del general Primo de Rivera, que va comportar la primera dictadura del segle XX, que va durar fins al 1930, amb la qual cosa ja no va tornar a sortir.

– En temps de la república, tot i haver-hi més llibertat, no en sortí cap publicació. Només un número especial el 6 d'octubre del 1938, dedicat íntegrament a Vicenç A. Ballester i Camps, el seu fundador i editor, amb motiu de la seva mort, ocorreguda al Masnou el dia 15 d'agost d'aquell any.

Però, a més de tot això, amb aquesta exposició, la institucional d'enguany, commemorarem els vint-i-cinc (25) anys de la inauguració de la nostra Sala d'Art, que va escaure's en un dissabte del mes de febrer.

El nostre agraïment a tots els qui al llarg d'aquests anys hi han exposat; i desitjar que se'n puguin complir molts més.

 Frankfurt Parera

 95 555 78 94

Als vespres fem comandes a domicili
Alfella, el Masnou, Teià i Premià de Mar.
De dimarts a diumenge de 20 a 22:30/23h.
Comanda mínima 15€

Prat de la Riba 98 (Camí Ral Ocata) el Masnou
www.frankfurtparera.com · frankfurtparera@hotmail.com

 Joaquim Pie

Instal·lacions d'aigua, gas, electricitat, calefacció i aire condicionat. Reparacions en general

Més de 25 anys d'experiència
Pressupostos sense compromís

607 29 31 43
676 89 91 51

joaquimpie@yahoo.es

40 ANYS RERE LA CÀMERA (1974-2014)

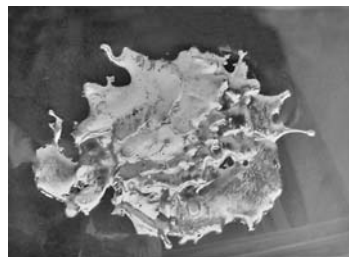
Jordi Godàs i Gras

La imaginació és un do que no es pot comprar ni copiar, s'ha de tenir, de disposar en l'interior de l'esperit del creador. Hi ha persones que tenen un estat natural per percebre la sensibilitat de l'art en les seves diferents vessants. Això és el que es va poder observar fins al passat 26 d'abril a la sala d'exposicions amb la bona i excepcional demostració d'art i imaginació de Joan Muray.

No és gens senzill de descobrir ens els objectes quotidians o en la natura la petja de l'art i tenir la suficient visió per crear una obra d'art de la més petita a la més gran demostració de la natura. Això és el que ens ha ensenyat Joan

Muray amb les seves fotografies de la natura i les fetes amb *macro*, on unes arrels ens sorprenen amb la seva claredat i per les seves formes i les representacions imaginatives, o pel contrari un centímetre quadrat d'una ala de papallona ens ensenya un calidoscopi de colors i formes que per a la resta de la gent ens són totalment inesperats.

Hem vist com una barreja de colors en caure unes gotes de pintura ens transporta a uns remolins impensables de formes i tonalitats, en les quals, no per haver-les vistes en altres ocasions, no s'havia trobat el sentit que l'artista ha enfocat amb la seva càmera. També

és impressionant que una gota d'estany deixada caure sobre aigua produeixi unes formes que poques persones poden imaginar, com ho ha fet ell.

En resum, cal reconèixer que la qualitat i el mestratge de Joan Muray ha demostrat que durant la seva carrera darrere la càmera ha vist i ha copsat la natura viva i morta amb una gran sensibilitat.

LA CORAL XABEC I EL DIA DEL RAM

Esteve Pujol i Pons

El Diumenge de Rams de l'any 1995 la Coral Xabec va cantar per primera vegada a la Parròquia de Sant Pere, el temple major de la nostra vila; va ser també la seva primera actuació en públic; per això cada Diumenge de Rams és un graó significatiu per a la vida de la Coral, com si fos un aniversari: som un any més grans. La fotografia que ens fem a les escales, havent acabat la celebració litúrgica, testimonia feblement aquest progrés i ensens aquesta fidelitat. La d'enguany va ser-ne, doncs, la vintena. Ja des de la primera sota la direcció de la Montserrat Llagostera.

Aquesta Setmana Santa començava el diumenge, 13 d'abril. Amb un cel benèvol, clapat de núvols lleus, però ben generós de sol. Tocaven dos quarts de dotze al campanar. La plaça era plena. Mossèn Ignasi Fuster presidia.

I els cants de la Coral van ser aquests: Mentre l'assemblea cristiana entrava ritualment a l'església, rememorant l'entrada de Jesús a Jerusalem sis dies abans de la Pasqua jueva, ressonava el *Locus iste*, de A. Bruckner, que és precisament un *Graduale*, és a dir, un cant de caminar, de pelegrinatge. Quin goig de palmes i palmons, olivera i llorer! La nau va quedar plena.

A Vós vull acostar-me, el Coral 23 de la

Passió segons Sant Mateu, de J.S. Bach, va amaran l'esperit per escoltar la proclamació de l'Evangeli, justament, aquest any, el relat segons l'evangelista Mateu.

Intercalats oportunament, segons el sentit del text, vam cantar un fragment del *Kyrie* de la *Messe Brève à 3 voix*, de Th. Dubois, així com *Pro peccatis* i *Fac me cruce*, estrofes de l'*Stabat Mater Dolorosa*, d'E. Drake, i el tenebrós *Il Terremoto*, de l'Oratori *Les Set Paraules*, de F.J. Haydn.

En parar la taula amb el pa i el vi, l'*Ave Verum*, de W.A. Mozart, Cenacle i Calvari en una de les melodies sacres més inspirades del geni de Salzburg.

Amb els àngels i els arcàngels i amb tots els estols celestials el *Sanctus* de la missa ja esmentada de Th. Dubois a l'inici de la pregària eucarística; i també l'*Agnus Dei* durant la fracció del pa.

O *salutaris hostia*, dels *Set Motets*, de

Ch. Gounod, i l'*Stabat Mater*, de F. Schubert, van acompanyar la comunió.

A l'hora del comiat el *Laudate Dominum*, del mateix Ch. Gounod, joïós i enormement clamorós, va ser com un preludi del goig pasqual imminent, passió i resurrecció, humiliació i exaltació, mort i vida. Un full amb la lletra de tots aquests cants, traduïts si calia, a les mans dels fidels en facilitava el seguiment i comprensió; va ser una bona iniciativa per afavorir-ne la participació.

A l'escala de la parròquia, *L'allegrie*, un cant tradicional friülès, arranjat per Esteban Donadío, desenfadat i juganer per deixar constància d'un any més de compromís musical i cívic.

Iniciem la vigèsima temporada de la Coral... i que sigui per a moltes més! Per al Dia del Ram de l'any vinent haurem complert els vint anys, número rodó, satisfacció rodona. I amb vosaltres començarem el vint-i-unè!

COMERCIANTS DEL CARRER ST. MIQUEL

matalasseria

Grau

Sant Miquel, 6.
93 555 15 38

El Clip

papereria

Material d'escola i
d'oficina
Fotocòpies b/n, color
Còpies de plànols
Manualitats Belles arts

St. Miquel, 15 · 93 540 06 87
elclip2010@gmail.com

TETERIA DE NOAH

Botiga de Te, Cafè i
Accessoris

Verónica Gordillo
Sant Miquel, 16 el Masnou
648 805 947
teteriadenoh@asm.cat

4 colors

IMPRESA
DIGITAL

Ptor. Domènech Farré, 3
El Masnou
610 01 93 65 · 93 555 67 74
4colors.cat

EL CEL**

BIJUTERIA
OBJECTES DE
REGAL
DECORACIÓ
ROBA I
COMPLEMENTES

Sant Miquel, 24
El Masnou
93 125 17 33

CENTRE VETERINARI EL MASNOU

Urgències 24h
93 555 73 52

Horari de dill. a div. de 10 a 20
Diss. de 10 a 13,30 i de 17 a 20

St. Miquel, 10-14 el Masnou 93 555 73 52
cvmasnou@gmail.com

ASSESSORIA IGLESIAS

Fiscal. Laboral
Comptabilitat
Assegurances
Gestió immobiliària
i trànsit

Sant Miquel, 21, A-baixos
Tel 93 540 40 53

Reparació en general de l'automòbil.

Mecànica
Xapa
Electricitat

Sant Miquel, 10 el Masnou
Tel 93 555 73 52 · Fax 93 540 60 47
info@asm.cat · www.asm.cat

La cuina de l'Antònia

El cullerot

Cassola de gambes i verdures

Ingredients:

**20 gambes mitjanes. 1 ceba. 2 pastanagues.
2 branques d'api i 1 carbassó. 50 gr de mantega
i 50 més de farina. 1,5 l de brou d'aviram.
1 cullerada de salsa de tomàquet i una altra de salsa de
soja. 1 cullerada petita de salsa curri**

Preparació:

Tallem finament la ceba. Per fer-ho més fàcil, res millor que una mandolina!; ens quedaran com als cuiners professionals. Pelem i tallem a daus les pastanagues, l'api i el carbassó. Pelem les gambes, però en guardem els caps. En una cocota posem la mantega a fondre, que podem substituir per un bon raig d'oli, amb la ceba i l'api sense arribar a daurar. Ho empolvorem amb la farina i el curri i ho deixem coure uns 5 minuts anant-ho removent sovint. Hi afegim el brou, les pastanagues, el tomàquet i la soja. Ho salem lleugerament i ho deixem fent xup-xup uns 30 minuts a foc molt lent i tapat. Ara és el moment de posar-hi les gambes i deixar-ho coure de nou, sense que arribi a arrencar el bull, uns 5 minuts més, ara sí destapat.

Hem de fer-ne el tastet per si li cal un pessic més de sal o una mica de pebre. Ja és a punt de servir! Quina olor!

el cullerot

El Masnou, Sant Felip, 45 · 93 540 97 41
Badalona, Canonge Baranera, 75 · 93 384 43 51
Igualada, Rambla Nova, 29 · 93 804 22 25

www.elcullerot.cat

elcullerot@hotmail.com

De tot per a la cuina

Exposicions

Fins al 22/5

Fotografies de Toni García.

Del 24/5 al 5/6

Un viatge pels quadres.

Col·lectiva d'alumnes de Queralt Viladevall

L'ENDEVINALLA per V.D.R.

Em diuen que sóc bo i sa,
però ningú no em vol menjar;
només ho sóc per a la roba
deixant tot el brut a fora.

Resposta: El sapó

CAMPANYA DE DONACIÓ DE SANG

Diumenge 11 de maig de 10 a 14
del migdia al local social de GdM

Donar-ne una mica és donar molt

Grup Rauxa de GDM

Diumenge amb lletres
25 de maig a les 7 de la tarda

Vetllada artística, literària, musical...

Teatre de Gent del Masnou

ENTRADA GRATUÏTA

Arran de sòl

Pledebuït

A que no sabeu pas on vaig anar a final del passat mes de febrer?; doncs me'n vaig anar a la capital, a pocs quilòmetres del Masnou, al final de la rada que podem observar des de la nostra vila, sí, em refereixo a Barcelona.

No hi vaig gaire, com saben els meus lectors, a mi m'atabala força el brogit de la ciutat, però aquest cop el motiu s'ho valia. Hi vaig anar pel MWC; i ara, com sempre, deureu pensar que a aquest ca se li ha escalfat el magí i desbarra. A més, no us penseu que aquestes sigles volen dir pas *menut water closed*, sinó, com ja us deveu haver pensat, vol dir Congrés Mundial del Mòbil, però, és clar, en anglès, en què, com és natural, no tenen els mateixos mots que nosaltres, i per complicar-ho les posen a l'inrevés.

Hi vaig poder anar perquè un amic que hi estava inscrit em va deixar el seu passí, ja que ell aquell dia, el darrer del congrés, no hi podia assistir perquè li havien d'extirpar una llúpia del cul. *Refonoll* quin món aquell del congrés, quin anar i venir, quin desfici que porten aquella gent; era tal que, amb la meua visió masnovina semblava que tots, però és que tots, fossin *xeixos*. Això era perquè, com que cada cop els enginys són més petits, semblava talment com si xerressin sols.

Altres anaven amb ginys estranys a les mans, talment era com si veiessin el món per les orelles i per aquelles pissarres o una mena de galetes (com veieu jo sempre penso a menjar) posades a les seves mans. Etc., etc.

A més de tots els qui anaven com esperitats, amunt i avall, hi havia els qui estaven en aquella mena de botiguetes que en diuen *stand*, que, pel que es veu, eren els qui oferien explicacions de les seves marques als qui hi anaven, als possibles compradors interessant-se per les noves tecnologies.

Jo també em vaig adreçar a una d'elles; però, com que no tenia ni punyetera idea d'a quina ho havia de fer per demanar, per no ser menys, un *trasto* d'aquells, però especial per a gossos, vaig pensar, mira, demanaràs una bajanada i, com que segurament no n'hi deu haver, hauràs quedat bé i hauràs fet el paperot.

Vaig interessar-me per les darreres novetats per a gossos; pensava que no hi hauria res i que m'engegarien a dida, que em dirien que què s'havia pensat aquell quisso baixet i allar-gassat.

Però, nois, és veu que, com que els americans i d'altres tenen una dèria estranya per nosaltres, doncs sí, tenien alguna cosa que em podia interessar; i a més em digueren que era el darrer crit (jo em vaig pensar que seria un altaveu) o, millor dit, i per estar al dia, ara se'n diu *d'última generació*. Ves quin nom, això em sembla que hauria de ser el nom del més menut de la casa, però no.

I ah que no sabeu pas què era?, doncs una mena de telèfon amb incorporació per fer fotografies, de connexió a Internet, etc. Vaja, com els que molts de vosaltres ja teniu; però la novetat (el crit o darrera generació) era que aquest havia estat dissenyat per a gossos.

I ara direu, apa noi, i on te'l penses penjar?, on el penses portar si tu vas a pèl i a més necessites les potes per caminar? Doncs mira, ho tenen tot pensat, l'aparell és una mena de supositori, no arriba a consolador, que, introduït al meu cos (ja podeu pensar per on) estaria connectat a la xarxa (jo els vaig dir que no el volia pas per pescar), que es veu que és com en diuen ara de la multicomunicació. I em vaig firar; això sí la instal·lació me la farien en una clínica per a animals; i, apa, a explicar bajanades... Ja veieu com m'he posat al dia. Ara vigileu ja que, a més d'escriure, us fotografiaré, ho penjaré a la xarxa i tothom us veurà. Serà com una gran xafarderia. Apa, bup, bup.

MOTORCAS

LLOGUER, VENDA,
REPARACIÓ
MAQUINÀRIA
CONSTRUCCIÓ,
BRICOLATGE,
JARDINERIA

93 540 17 89

Garrofers, 5, Polígon La
Bòbila, (Pont de Teià)

15 Fira Comercial i Gastronòmica del Masnou 2014

Dissabte 17 i diumenge 18 de maig al port del Masnou

SERRALLERIA D'ALUMINI

ALUMINIOS

MASNOU, SL

Especialistes en
aparadors
Fabricació pròpia

Finestres abatibles

Portes i finestres lacades en
tots els colors i imitacions de fusta

Tanques i vidres de
seguretat per a tot tipus
de portes i finestres

EXPOSICIÓ I VENDA
Navarra, 14 · 93 555 37 78
El Masnou

TETERIA DE NOAH

Botiga de Te, Cafè i
Accessoris

Verónica Gordillo

Sant Miquel, 16 el Masnou
648 805 947

teteriadenoh@asm.cat

De tot per a la cuina
TALLERS DE CUINA I CUR-
SETS TOT L'ANY

El Masnou
Sant Felip, 45. 93 540 97 41

Badalona
Canonge Baranera, 75. 93 384 43 51

Igualada
Rbl. Nova29 93 804 22 25

elcullerot@hotmail.com

PA RA FAR MA CIA

Almeria, 11
93 540 89 55
www.bellafarma.com

PORTES I AUTOMATISMES Enric, sl

- Portes de garatge i barris, manuals i automàtiques
- Automatització de tot tipus de portes i persianes
- Receptors i emissors
- Cèl·lules fotoelèctriques
- Detectores magnètics
- Instal·lació, manteniment i reparacions

DEMANEU INFORMACIÓ

P. Buvisa. C/ Indústria 14 • 93 555 93 88 • Teià

www.automatismesenric.com